महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, परिपत्रक क्रमांक-भानिम-१०.००/प्र.क्र.२५८/लोलेस मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२. दिनाक: १९ जानेवारी, २००१

परिपत्रक

महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिकेच्या प्रकरण १४ मध्ये तसेच नियम, १५७ मधील परिशिष्ट-३ मधील परि-३ मध्ये शासकीय खर्चाचा एकूण मेळ महालेखापालांच्या पुस्तिकेत नोंदिवलेल्या खर्चाशी घालण्याबाबतची कार्यपध्दती तसेच जमेच्या आकडेवारीची नोंद नोंदवहीत घेऊन, त्याबाबतचे प्रमाणपत्र महालेखापालांकडून घेण्याबाबतची कार्यपध्यती व त्यासंबधीचे वेळापत्रक विहीत करण्यात आलेले आहे. महसुली जमेचे तसेच खर्चमेळाचे काम विहीत मुदतीत व योग्य प्रकारे करण्याबाबत तसेच चुकीग्या नोंदी विहीत कालावधीत महालेखापाल कार्यालयाकडे सादर करणे व महसुली जमेच्या आकडेवारीची नॉद नियंत्रक अधिका-यांनी नोंद घेऊन, त्याबाबतचे प्रमाणपत्र महालेखापालांकडून विहीत कालावधीत मंजूर करुन घेण्याबाबत या विभागाकडून वेळोवेळी आदेश काढूनही शासकीय कार्यालये या कामाबाबत कमालीची उदासीन आहेत/या कामांना "दुय्यम" महत्व देत आहेत. ही बाब अत्यंत गंभीर आहे. महसुली जमेचे तसेच खर्च मेळाचे काम योग्यवेळी/योग्यप्रकारे न केल्यामुळे अपहार/गैरव्यवहार वेळीच निदर्शनास येत नाही. त्यामुळे अपहाराचे प्रमाण वाढत जाते. शासकीय कार्यालयाच्या पुस्तिकेत नोंदविलेली महसुली जमा/खर्च तो महालेखापालांच्या पुस्तिकेत नोंदविलोला जमा/खर्च यामध्ये तफावत आढळते. अशा तफावतीबाबत लोकलेखा समिती गंभीर आक्षेप घेत असते. सचिवांनाही अशा कामावाबत लोकलेखा समितीसमोर समर्थन करताना अनेक अडचर्णीना तोड द्यावे लागते. महसुती जमेच्या आकडेवारीची नोंद घेण्याबाबतच्या तसेच खर्चमेळाच्या कामावाबत चुकीच्या नोंदी योग्यवेळी सादर करण्याबाबत अजूनही प्रशासकीय विभागाक इन/शासकीय कार्यालयाक इन आवश्यक ती सुधारणा होत नसल्यामुळे महसुली जमेच्या आकडेवारीचे/खर्च मेळाचे काम निर्यामत व्यारीएयप्रकारे व्हाचे म्हणून शासन खालीलप्रमाणे आंदश देत आहे.

(१) महाराष्ट्र अर्थसंकल्पीय नियम पुस्तिकेमध्ये तसेच या संदर्भात वेळोवेळी निर्णमित करण्यात आलेल्या शासन निर्णय/परिपत्रकातील आदेशानुसार महसुली जमेच्या आकडेवारीच्या गोंदीचे/खर्च मेळाचे काम योग्य वेळी/योग्यप्रकारे वतण्यात यावे व महसुली जमेच्या आकर्डवारीबाबतचे प्रमाणपत्र चुकीच्या दुरुस्तीच्या नोंदी विगीत मुदतीत महालेखापाल कार्यालयाकडे सादर करण्यात याव्यात.

- (२) महसुली जमेच्या आकडेवारीचे/खर्चमेळाचे काम हे दुय्यम स्वरुपाचे नसून, ते अतिराय महत्वाचे काम आहे. हे लक्षात घेऊन, या कामासाठी अनुभवी व या कामाची विशेष आवड असणा-या कर्मधारी/अधिकारी यांची नियुक्ती करावी. कर्मचा-यांना प्रशिक्षित करण्यासाठी आवश्यक असेल तर फार्यालयांनी कार्यशाळा आयोगित कराव्यात. मार्गदर्शन करण्यासाठी तज्ज्ञ अधिका-यांची आवश्यकता असेल तर संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई व त्यांच्या नियंत्रणाखालील कार्यालयांशी संपर्क साधावा.
- (३) महसुली जमेच्या आकडेवारीच्या नोंदीचे/खर्च मेठाचे काम योग्य वेळी व दोग्याकारे पूर्ण करणा-या/या कामात विशेष प्राविण्य दाखविणा-या अधिकारी/कर्मचारी यांना "प्रोत्पाहन" महणून त्यांच्या चांगल्या कामाची गोपनीय अहवालात नोंद घेण्यात यावी. आवश्यक तेथ्रे प्रशस्ती पत्र देण्याबाबतही विचार करण्यात यावा. मात्र या कामात निष्काळजीपणा आढळल्यास त्याची गंभीरपणे दखल घेण्यात यावी व संबंधितांवर शिस्तमंगाची कार्यवाही करण्यात यावी. संबंधितांच्या गोपनीय अहवालातही त्याबाबत प्रातिकृत नोंद घेण्यात यावी.
- र वरील सूचनेचे तसेच यासंदर्भात येळोवेळी निर्गमित करण्यात आलेल्या आदेशाचे कटाक्षाने पालन करण्यात यावे. महसुली जमेच्या आकडेवारीच्या नोंदीचे/खर्चमेळाचे काम विहीत कालावधीत व योग्य प्रकारे न झाल्यास, त्याबाबत संबंधित कार्यालय प्रमुख/नियंत्रक अधिकारी/आहरण व संवितरण अधिकारी यांना व्यक्तीशः जबब्बदार धरले जाईल या अधिका-यांनी प्रत्येक महिन्याच्या पहिल्या आठवडयात बैठक घेऊन मागील महिन्यात खर्चमेळ घालण्याबाबत केलेल्या कामकाजाचा नियमितपणे आवावा घ्यावा.

्षा.व.सावंत) (बा.व.सावंत) उप सचिव, वित विभाग.

प्रति,

महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, महाराष्ट्र, मुंबई-४०० ०२०. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-१, महाराष्ट्र, मुंबई-४०० ०२०. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, महाराष्ट्र, नागपूर. महालेखापाल (लेखा परीक्षा)-२, महाराष्ट्र, नागपूर. अधिदान व लेखा अधिकारी, वांद्रे/मुंबई. निवासी लेखा परीक्षा अधिकारी, मुंबई. . संचालक लेखा य कोपागारे, मुंबई.

मुख्य लेखा परीक्षक, स्थानिक निधी लेखा. कोकण भवन, नवी मुंबई.

शिक्षपालांचे सचिव.

मुख्यमंत्र्याचे प्रधान सचिव.

उप मुख्यमंत्र्याचे सचिव.

सर्वमंत्री व राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहायक.

प्रबंधक, उच्च न्यायालय (मूळ शाखा), मुंबई.

प्रबंधक, उच्च न्यायालय (अपील शाखा), मुंबई.

सचिव, महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग, मुंबई.

सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.

प्रबंधक, लोक आयुक्त व उपलोक आयुक्त यांचे कार्यालय, मादाम कामा रोड, मुंबई. प्रमुख न्यायाधीश, कुटुंब न्यायालय, नागपूर/मुंबई, वांद्रे, गुंबई-४०० ०५१.

उप संचालक, लेखा व कोषागोर, कोकण भवन, नवी मुंगई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.

उप मुख्य लेखा परीक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण विभाग, कोकण भवन, नवीमुंबई/पुणे/नागपूर/औरंगाबाद/नाशिक/अमरावती.

सर्वजिल्हा कोपागार अधिकारी.

सर्व उप कोपागार अधिकारी.

मंत्रालयाच्या सर्व प्रशासकीय विभागांच्या नियंत्रणाखाली न सर्व विभाग प्रमुख, प्रादेशिक कार्यालय प्रमुख आणि कार्यालय प्रमुख.

मंत्रालयातील सर्व प्रशासकीय विभाग.

सर्व विभागीय आयुक्त.

सर्व जिल्हाधिकारी.

सर्व जिल्हा परिषदांचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी.

सर्वं जिल्हा परिवंदाच्या अर्थ विभागातील मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी.

विशेष आयुक्त, महाराष्ट्र सदन, कोपर्निकस रोड, नवी दिल्ली-११० ००१.

वित विभागातील सर्व अधिकारी.

निवड नस्ती, लेखा परीक्षा, वित्त विभाग.

^{*}पत्राने.